כא.

העומר – קצירתו בלילה וכנ"ל. הבאתו ביום ככל המנחות.
ספירת העומר - בלילה.[1]

סילוק בזיכין – ביום השבת.[2]
סידור בזיכין – לרבנן מיד עם הסילוק. לר' יוסי ולמתני' א"צ מיד, ובלבד שיסדר לפני סוף היום.
אכילת פסחים – לראב"ע עד חצות, למתני' כל הלילה.[3]

-הדרן עלך הקורא למפרע -

פרק הקורא עומד

הקורא את המגילה – רצה עומד רצה יושב. **הקורא בתורה** - עומד.
קראוה שנים – יצאו. ועי' להלן לגבי קריאה בתורה ובנביא ולגבי המתרגמים.
ברכה לאחריה – כפי המנהג. ועי' הנוסח להלן. ועי"ש לגבי ברכה לפניה.

בשני וחמישי ובמנחה בשבת – קורין ג' קרואים[4], אין פוחתין ואין מוסיפין. ואין מפטירין בנביא.
הראשון מברך לפניה והאחרון לאחריה.[5]
בראשי חדשים ובחול המועד – קורין ד', אין פוחתין ואין מוסיפין ואין מפטירין, ומברכין כנ"ל.
ביום טוב – חמישה קרואים. **ביום הכיפורים** – ששה. **בשבת** – שבעה.[6]
אין פוחתין אבל מוסיפין[7], ומפטירין, ומברכין כנ"ל.
הפטרה בשבת במנחה – מצינו שהפטירו בכתובים. ויש שנהגו כך בזמן התוס'.
הפטרה בתענית ציבור – במנחה ולא בשחרית.[8]

רב ותלמיד – או שניהם על הקרקע או שניהם על המיטה, ולא הרב על מטה והתלמיד בקרקע.
לימוד תורה – עד ר"ג בעמידה, ומאז התירו מיושב.
משה בהר סיני – לרב עומד ולומד יושב ושונה. לר"ח שוחה. לריו"ח עומד[9],
לרבא עומד ברכות ויושב בקשות.
אלמלא – אילו לא. **אלמלי** – אילו כן.

כא:

בקריאת התורה – אחד קורא[10] ואחד מתרגם.
בנביא - אחד קורא, אבל לתרגם אפשר בשנים.[11]
בהלל ובמגילה – אפילו עשרה קוראין ויוצאין בזה השומעים ידי חובתן.[12]

קודם לעשיית מצוה – צריך לברך עליה.
וגם במצוות מדרבנן. ולכן קודם קריאת המגילה יש לברך ואין זה תלוי במנהג.

---

[1] ועי' לעיל עמ' ב' בהערה עוד מדיני ספירת העומר על פי התוס' שם.
[2] כלומר סילוק לחם הפנים והבזיכין מהשולחן.
[3] התוס' פסקו כראב"ע, ואחר חצות מטמא את הידים, וזמן אכילת מצה עד חצות כולל האפיקומן, אבל הלל לתוס' כאן אפשר אחר חצות.
[4] עי' רש"י דהקריאה היא מתקנת עזרא, והקרואים הם כהן לוי וישראל.
[5] מבואר בסוגיא דשוב התקינו שכל אחד מברך לפניה ולאחריה.
[6] בסוגיא איכא למ"ד ביוכ"פ שבעה ובשבת ששה.
[7] בסוגיא איכא למ"ד דאין מוסיפים.
[8] תוס'. וכן מנהג אשכנז.
[9] והא דכתיב ואשב בהר הא מלשון עכבה.
[10] עי' תוס' שבזמנם העולה היה קורא בעצמו, ושלא לבייש הנהיגו שהש"צ קורא. ועי"ש לגבי פסוקי ויעל משה.
[11] אע"ג דלא מישתמעי, מ"מ לא נפיק מיניה חורבא.
[12] לפנינו הגירסה ועשרה מתרגמין. רש"י מחקו משום שאין תרגום לכתובים. והתוס' מקיימים גירסה זו, לפי שיש תרגום כתובים מימי התנאים, אלא שאינו מיונתן. והיינו דלתוס' היו מתרגמים תרגום זה בציבור.

ברכות המגילה לפניה – מקרא מגילה, שעשה נסים, שהחיינו.
ברכת המגילה לאחריה – הרב את ריבנו והדן.. והנוקם.. והנפרע..
חתימתה – י"א הנפרע לישראל וי"א הקל המושיע.
הכריע רב פפא לחתום "בא"י הנפרע לישראל מכל צריהם האל המושיע".

פסוקי קריאת התורה – אין פוחתין מג' פסוקים לכל עולה.
י"א כנגד תורה נביאים וכתובים וי"א כנגד כהן לוי וישראל.[13]
אין פוחתין מעשרה פסוקים. ואף וידבר עולה מהמנין.[14]
י"א כנגד עשרה בטלנין וי"א כנגד עשרת הדברות, (וי"א נגד עשרה הילולין) וי"א עשרה מאמרות.
ג' קרואים הבאים לקרוא עשרה פסוקים – שנים קורין ג' פסוקים וא' מהם קורא ד'.
קרא הראשון את הד', משובח. וכן השני וכן השלישי.[15]

תרומת הלשכה, בג' קופות של ג' סאין, וכתוב עליהן אב"ג, לקנות קרבנות מדמי הראשון.
נרות המנורה, מצדד כולן אל פני האמצעי.[16]
מעלין בקדש ולא מורידין.

ברכות התורה לעולים – תקנו שכל אחד מברך גם לפניה וגם לאחריה.

---

[13] התוס' הביאו דלהלן כג. איתא כנגד ג' שומרי הסף.
[14] כשסליק עניינא מותר להפסיק בט' פסוקים, כגון ויבוא עמלק דפורים שיש בו רק ט' פסוקים.
[15] מרש"י משמע דאם יש י"ב פסוקים בפרשה ראוי לחלק ד' לכל אחד, ויל"ע.
[16] עי' רש"י ב' דעות אי המנורה מונחת צפון ודרום או מזרח ומערב, ונפ"מ מי נקרא נר מערבי.